

Trong 3 ngày, từ ngày 17 đến ngày 19.2.1994, tại hội trường Thống Nhất, TP.HCM. Bộ Giáo dục và Đào tạo và Ban Việt kiều trung ương đã tổ chức hội nghị tư vấn chuyên đề giáo dục VN, với sự tham dự của 34 giáo sư, tiến sĩ, những nhà khoa học làm việc ở nhiều lãnh vực khác nhau, từ 10 nước của Châu Âu, Mỹ, Á, Úc; 49 giáo sư, tiến sĩ và hiệu trưởng của các trường đại học trong nước, và một số đại diện của các viện nghiên cứu và cơ quan chức năng trung ương.

Các đại biểu trong và ngoài nước đọc tham luận và trình bày ý kiến trong hội nghị. Các tham luận, trên cơ sở phân tích kinh nghiệm nền giáo dục của các nước Mỹ, Đức, Pháp, Nhật, Úc và các nước trong Hiệp hội Đông Nam Á, đã đề xuất định hướng chiến lược phát triển giáo dục và đào tạo VN từ nay đến đầu thế kỷ 21, trên một số vấn đề từ tổ chức mạng lưới trường đại học VN; mục tiêu, nội dung chương trình, phương pháp đào tạo đại học; biện pháp nâng cao chất lượng đội ngũ giáo chức và cán bộ quản lý đại học; xác định hệ thống bằng cấp

- Cải tiến phương pháp giảng dạy, dùng các phương pháp sư phạm tích cực để tăng tính chủ động của sinh viên và phương tiện kỹ thuật hiện đại để tiết kiệm thời gian giảng dạy.

- Cải tiến các phương pháp kiểm tra đánh giá kết quả học tập của sinh viên: kết hợp nhiều phương pháp khác nhau, tăng cường các phương pháp trắc nghiệm khách quan.

- Chuẩn bị kế hoạch bồi dưỡng và đào tạo lại đội ngũ giáo chức và cán bộ quản lý đại học.

- Tập trung đổi mới sớm các chương trình đào tạo về kinh tế và quản trị kinh doanh.

- Huy động sự tham gia của lực lượng chuyên gia người Việt ở nước ngoài trong việc đổi mới và phát triển đại học.

- Cho phép sinh viên thi vào nhiều trường để được lựa chọn.

- Tăng cường hệ thống đào tạo giáo viên bằng cách xóa bỏ thể khép kín của các trường sư phạm, tạo "hệ thống mở" để huy động sức mạnh của toàn bộ hệ thống đại học trong đào tạo giáo viên, tổ chức hợp lý các khoa đào tạo giáo viên trong các trường đại học đa ngành, nhấn mạnh tri thức khoa học của giáo viên.

- Cho phép các trường đại học chủ động ký kết hợp tác với các tổ chức, các trường đại học ở nước ngoài, sau đó mới báo cáo Bộ.

- Thành lập một số phân viện đào tạo của nước ngoài hoặc quốc tế tại VN.

- Sẽ xây dựng 3 đại học quốc gia lớn ở 3 miền Bắc, Trung, Nam của đất nước.

Phần lớn các chủ trương còn lại cũng được các đại biểu đánh giá là "quan trọng" trong tiến trình đổi mới đại học nước ta đó là các chủ trương:

- Thành lập đại học quốc gia Hà Nội trên cơ sở trước hết kết hợp 3 trường đại học Tổng hợp Hà Nội, đại học Sư phạm Hà Nội và đại học Sư phạm ngoại ngữ Hà Nội.

- Kết hợp các đại học đơn ngành thành các viện đại học lớn đa lĩnh vực (đang chuẩn bị cho các khu vực Đà Nẵng, Huế, Thái Nguyên).

- Cố gắng kết hợp phần lớn các cơ sở nghiên cứu khoa học với các trường đại học.

HỘI NGHỊ TƯ VẤN CHUYÊN ĐỀ GIÁO DỤC VN

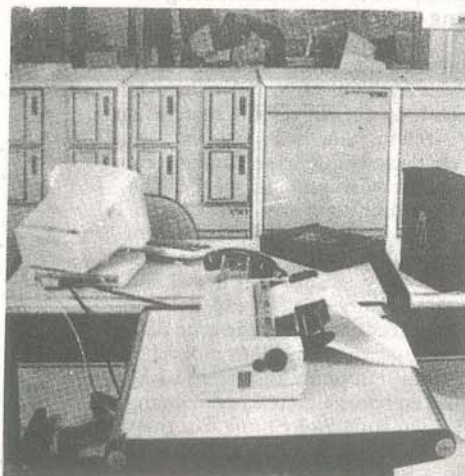
trong ngành đại học, mở rộng hợp tác quốc tế trong đào tạo; mở rộng và sử dụng hợp lý nguồn lực dành cho giáo dục đại học, cho đến một số vấn đề về sinh viên như công tác tuyển sinh, chính sách học bổng, phương tiện dạy và học...

Đặc biệt trong hội nghị này, ban tổ chức đã trưng cầu ý kiến của các đại biểu trong và ngoài nước về 36 chủ trương đổi mới đại học đã và đang tiến hành ở nước ta dưới hình thức cho điểm "rất quan trọng", "quan trọng" và "không quan trọng" cho từng chủ trương trên phiếu mà ban tổ chức đã phát. Kết quả tổng hợp các phiếu trưng cầu ý kiến cho thấy nhiều chủ trương đổi mới đại học VN đã và đang được tiến hành ở nước ta được các đại biểu đánh giá là "rất quan trọng" trong tiến trình đổi mới, đó là các chủ trương:

- Tập trung xây dựng hệ thống sách giáo khoa cho đại học, cố gắng để trong vòng vài ba năm tới mọi môn học ở đại học đều có ít nhất 1-2 sách giáo khoa.

VÀ CUỘC TRƯNG CẦU Ý
KIẾN VỀ CÁC CHỦ
TRƯỞNG ĐỔI MỚI ĐẠI
HỌC

NGUYỄN THƯỢNG MINH

- Xây dựng mạng lưới đại học cộng đồng ở địa phương đào tạo nhân lực cho phát triển kinh tế và đào tạo một số chương trình giai đoạn 1 đại học để tạo cơ hội cho sinh viên ở các địa phương có thể chuyển tiếp về các đại học lớn (đề án về mạng lưới đại học trình Chính phủ năm 1992).

- Kết hợp với các bộ ngành khác tổ chức tốt việc đào tạo nhân lực chuyên về công nghệ dưới dạng các trường đại học chuyên ngành hoặc các học viện có đào tạo và bồi dưỡng sau đại học.

- Xây dựng các đại học mở để tăng thêm qui mô đại học và giữ

chuyển đổi việc làm.

- Thay quy trình đào tạo đại học liên một mạch thành quy trình đào tạo theo nhiều giai đoạn để người học dễ điều chỉnh và nhà trường dễ tuyển lựa sinh viên: cấp đại học gồm 2 giai đoạn, trên đó là cấp cao học.

- Thống nhất hóa việc đào tạo giai đoạn 1 cấp đại học (undergraduate) theo một số khung chương trình cho các nhóm ngành chuyên môn để tiêu chuẩn hóa mặt bằng kiến thức giáo dục đại cương của đại học và tạo điều kiện cho sự chuyển đổi liên thông giữa các trường, đặc biệt là giữa các

- Ứng với mỗi mức bằng cấp quy định cho một ngành nghề đào tạo nào đó của một trường đại học phải có một quy định thống nhất chung về trình độ cần đạt được ở đầu ra và tiến tới chỉ cấp một loại văn bằng.

- Tổ chức và thiết kế chương trình đào tạo cấp cao học kết hợp và kế tục chặt chẽ chương trình đào tạo cấp đại học.

- Thay thế hệ thống đào tạo có 2 cấp tiến sĩ bằng hệ thống đào tạo chỉ có 1 cấp tiến sĩ và điều chỉnh mục tiêu đào tạo nghiên cứu sinh.

- Phong giáo sư, phó giáo sư nhiều đợt: 1980, 1984, 1990, 1992 theo các tiêu chuẩn về học vị và thành tích giảng dạy đại học và nghiên cứu khoa học, chưa tính đến nhu cầu riêng của từng trường.

- Dân chủ hóa việc bổ nhiệm cán bộ quản lý đại học bằng tổ chức bầu hiệu trưởng ở một số trường đại học.

- Khuyến khích các trường phát triển các hợp đồng đào tạo, hợp đồng sản xuất, dịch vụ, nghiên cứu triển khai.

Riêng chủ trương "huy động sự đóng góp của anh chị em Việt kiều cho tiến trình đổi mới giáo dục đại học VN" được nhiều phiếu ủng hộ của đại biểu trong nước và ngoài nước, chứng tỏ anh chị em Việt kiều rất nhiệt huyết muốn được đóng góp tài sức trong sự nghiệp này và anh chị em trong nước cũng đánh giá cao và mong chờ tiếp nhận sự đóng góp đó.

GS-TS Lâm Quang Thiệp, Vụ trưởng Vụ Đại học Bộ giáo dục và đào tạo (người tổ chức cuộc trưng cầu ý kiến này), cho rằng kết quả này cho thấy phần lớn các chủ trương đổi mới đại học đã và đang triển khai ở nước ta là đúng đắn, phù hợp với xu thế hòa nhập với thế giới hiện nay. Do vậy mà những chủ trương này được các nhà khoa học trong và ngoài nước đánh giá cao và đồng tình ủng hộ.

chất lượng của các đại học truyền thống (đại học mở bán công TP.HCM 8.93, Viện đại học mở Hà Nội 11.93).

- Bán công hóa một số trường công lập.

- Cho phép mở thí điểm đại học dân lập đầu tiên 1989. Cho phép mở các đại học tư thục (Nghị định Chính phủ năm 1993).

- Giao cho các trường đại học chủ động tuyển sinh riêng theo một quy chế tuyển sinh thống nhất của Bộ

- Sinh viên tốt nghiệp đại học phần lớn tự tìm việc hoặc tự tạo việc làm trong thị trường sức lao động.

- Xóa bỏ việc cấp học bổng bình quân cho mọi sinh viên, quy định một bộ phận lớn sinh viên phải đóng học phí.

- Chia học bổng thành 2 loại: học bổng khuyến khích theo thành tích học tập và học bổng theo chính sách xã hội.

- Thay chương trình đào tạo cấp đại học (undergraduate) theo diện chuyên môn hẹp bằng chương trình đào tạo theo diện chuyên môn rộng để người tốt nghiệp dễ thích nghi với thị trường lao động và để

trường đại học cộng đồng với các trường đại học lớn.

- Thiết kế thêm cấp học cao đẳng 2-3 năm đào tạo theo các chương trình nặng và ứng dụng để người tốt nghiệp có thể hoạt động nghề nghiệp ở mức độ thấp hơn mức cử nhân.

- Thí điểm đào tạo kỹ thuật viên cấp cao bằng cách chuyển một số trường Trung học chuyên nghiệp tốt (9+3) thành trường cao đẳng (12+2,3 hoặc 9+5).

- Áp dụng hệ thống moduyn hóa theo học phần (từ năm 1988), tiến đến hoàn thiện hệ thống đó theo kiểu tín chỉ (credit system) ở các trường đại học để tăng tính mềm dẻo của quy trình đào tạo, làm cho mỗi cá nhân sinh viên có thể lựa chọn chương trình và vạch kế hoạch học tập riêng thích hợp với từng người.

- Xây dựng lại hệ thống chương trình đào tạo cấp đại học (undergraduate) theo các mục tiêu, định mức và quan niệm mới, phối hợp hài hòa phần kiến thức và kỹ năng cơ bản về giáo dục đại cương với kiến thức và kỹ năng cần thiết về đào tạo nghề nghiệp theo diện rộng.